

แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นางจิรนนท์ สุนทรสถิตย์

ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ ส่วนจัดการต้นน้ำ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๑ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

๑. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานสารบรรณทั่วไปของส่วนจัดการต้นน้ำ

๒. ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ การเงิน บัญชี และพัสดุ

๓. ปฏิบัติงานด้านแผนงานและติดตามประเมินผล

๔. ดำเนินงานด้านบุคคลของส่วนจัดการต้นน้ำ

๕. ประสานการดำเนินงานหน่วยจัดการต้นน้ำให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และตรงตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างาน ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญสูงมากในด้านวิชาการป่าไม้ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาที่ยากมาก หรือปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญสูงมากในด้านวิชาการป่าไม้ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติงาน

๑.๑) ศึกษา วิเคราะห์ ให้คำปรึกษา หรือเสนอแนะทิศทางการกำหนดกลยุทธ์แนวทางการดำเนินงานด้านวิชาการป่าไม้ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการสอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของส่วนราชการ

๑.๒) ช่วยกำกับ ติดตามการดำเนินงาน หรือพิจารณาเสนอแนะให้เห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์คุ้มครอง ดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ส่งเสริมการปลูกป่าฟื้นฟู แก้ไขความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศในพื้นที่ป่าไม้ การป้องกันการบุกรุกทำลายป่า การป้องกันและควบคุมไฟป่า การจัดให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ การอนุญาตที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า รวมทั้งศึกษา วิจัย พัฒนาเกี่ยวกับการอนุรักษ์การบริหารจัดการเพื่อให้การบริหารและการพัฒนาด้านวิชาการป่าไม้ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๑.๓) ดำเนินการสร้างและพัฒนาวิธีการและเครื่องมือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงาน ในภารกิจต่างๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของ ส่วนราชการ

๑.๔) จัดทำประเด็น ข้อเสนอ สรุปรายงาน ในการนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการชุดต่างๆ เพื่อ กำหนดแนวทางหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายของส่วนราชการ

๑.๕) จัดทำและพัฒนาวิชาการทางด้านวิชาการป่าไม้ในรูปแบบเอกสารทางวิชาการ คู่มือหรือตำรา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรหรือผู้สนใจ

๒. ด้านการวางแผน

วางแผนหรือผู้ร่วมดำเนินการวางแผนงาน โครงการของหน่วยงานระดับสำนักหรือกอง มอบหมาย แก้ปัญหาในการปฏิบัติงานและติดตามประเมินผล เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

๓.๑) ประสานการทำงานร่วมกันในทีมงาน โดยมีบทบาทชี้แนะจิตใจทีมงานหรือหน่วยงานอื่นใน ระดับสำนักหรือกอง เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓.๒) ชี้แจง ให้ข้อคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการหรือคณะทำงานต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์และ ความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน

๔. ด้านการบริการ

๔.๑) ให้คำปรึกษาและบริการข้อมูลสารสนเทศและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ ป่าแก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน หรือประชาชนทั่วไป กำหนดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการ จัดทำระบบสื่อความหมาย และพัฒนาการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ถ่ายทอดเทคโนโลยีและให้บริการทาง วิชาการเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติ และบริการการท่องเที่ยวแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน การบริการ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงและการอนุรักษ์สัตว์ป่า รวมถึงการสนับสนุนและแจกจ่ายกล้าไม้ เพื่อ การฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ และเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาทางด้านการจัดการทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

๔.๒) จัดการฝึกอบรมหรือถ่ายทอดความรู้ หรือนิเทศงานให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน เพื่อให้มี ความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง การบริหารจัดการพื้นที่ต้นน้ำแบบมีส่วนร่วมของราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำ หน่วยจัดการต้นน้ำน้ำดี ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์
๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ กันยายน ๒๕๖๖ ถึง ธันวาคม ๒๕๖๖
๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
 ๑. ความรู้ทางด้านการจัดการลุ่มน้ำ (Watershed Management)
 ๒. ความรู้ทางด้านวนศาสตร์ชุมชน (Community Forest)
 ๓. ความรู้ทางด้านการจัดการป่าไม้ (Forest Management)
 ๔. ความรู้จากศาสตร์พระราชาตามแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

อุทกภัยและภัยแล้งในประเทศไทย นับวันยิ่งทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น สร้างความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตอนล่างของลุ่มน้ำ ซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าวล้วนเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น การบุกรุกทำลายป่าไม้บริเวณต้นน้ำลำธารและใช้ประโยชน์ที่ดินไม่เหมาะสม เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ระบบนิเวศต้นน้ำเสื่อมโทรม จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำลำธารให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อบรรเทาปัญหาดังกล่าวในทุกรูปแบบ ป่าไม้เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธาร เพราะต้นไม้จำนวนมากในป่า จะทำให้น้ำฝนที่ตกลงมาค่อย ๆ ซึมซับลงไปในดิน กลายเป็นน้ำใต้ดิน ซึ่งจะไหลซึมมาหล่อเลี้ยงให้แม่น้ำลำธารมีน้ำไหลอยู่ตลอดปี สอดคล้องกับหลักการจัดการลุ่มน้ำที่ว่า ปริมาณที่เหมาะสมคุณภาพดี มีระยะเวลาการไหลที่สม่ำเสมอ นอกจากนี้ ป่าไม้ยังเป็นที่รวมของพันธุ์พืชและสัตว์จำนวนมากนานาชนิด ผลผลิตที่ได้จากป่านำมาซึ่งรายได้ให้แก่ชุมชน ป่าไม้เป็นเสมือนเครื่องกีดขวางตามธรรมชาติที่นับว่ามีประโยชน์ในทางยุทธศาสตร์ในการช่วยบรรเทาความรุนแรงของอุทกภัย ป่าไม้ช่วยให้เกิดวัฏจักรของน้ำ วัฏจักรของออกซิเจน วัฏจักรของคาร์บอน วัฏจักรของไนโตรเจน ในเขตนิเวศ และช่วยลดชั้นมลพิษของอากาศเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดภาวะเรือนกระจก และทำให้อุณหภูมิของโลกสูงขึ้น ด้วยการสะสมคาร์บอนไว้ในส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้

การศึกษาการบริหารจัดการพื้นที่ต้นน้ำแบบมีส่วนร่วมของราษฎรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยมุ่งเน้นราษฎรที่มีส่วนได้ส่วนเสียอยู่ในพื้นที่ ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้ ร่วมกันอนุรักษ์พื้นที่ป่า เนื่องจากเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิด เข้าใจสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ดังนั้น เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน เช่น ร่วมคิดค้นหาสาเหตุของปัญหา ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหา ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลตรวจสอบติดตามผลประเมิน เป็นต้น จึงมีความจำเป็นจะต้องศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทาง หรือรูปแบบการมีส่วนร่วมอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำ และความต้องการส่งเสริมสนับสนุนของประชาชนในพื้นที่ เพื่อเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมต่อไป

วิธีการสำรวจและเก็บข้อมูล

๑. กำหนดขอบเขตพื้นที่ศึกษา โดยคัดเลือกชุมชนที่อาศัยรายรอบพื้นที่หน่วยจัดการต้นน้ำน้ำลิ ที่เคยเข้าร่วมโครงการส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (สสอ.) จำนวน ๒ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านปางหมื่น หมู่ที่ ๑ ตำบลน้ำหมื่น อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ และ บ้านค่าย หมู่ที่ ๑๒ ตำบลน้ำหมื่น อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

๒. กำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้สูตรคำนวณของ Yamane (๑๙๗๓) ดังนี้

สูตรการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของประชากรทั้งหมด

$$n = \frac{N}{(1+Ne^2)}$$

เมื่อ n = ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ กำหนดระดับความคลาดเคลื่อน

เท่ากับ ๕ % จะใช้ค่า ๐.๐๕

สูตรการหาจำนวนตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน

$$X = n * \frac{n_1}{N}$$

เมื่อ X = จำนวนตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน

n = จำนวนตัวอย่างที่เหมาะสม

n_1 = จำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้าน

N = จำนวนประชากรทั้งหมดในพื้นที่ศึกษา

๓. การสร้างแบบสอบถาม โดยคำถามจะครอบคลุมวัตถุประสงค์และตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ (๑) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ (๒) การแสดงความคิดเห็นในงานบริหารจัดการพื้นที่ต้นน้ำ

ส่วนที่ (๓) การดำเนินงานบริหารจัดการพื้นที่ต้นน้ำ

ส่วนที่ (๔) การตัดสินใจในการบริหารจัดการพื้นที่ต้นน้ำ และความต้องการส่งเสริมสนับสนุนของชุมชน

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสังคมศาสตร์ต่างๆ ที่ได้จากการสนทนากลุ่มนั้น มาจัดลำดับเหตุการณ์สำคัญ (Time line) แบบสอบถาม (Questionnaires) และแบบสนทนากลุ่มย่อย (focus group) พิจารณาถึงการใช้ประโยชน์ของป่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ สสอ. และการจัดการของป่าของชุมชน จากนั้นวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ แบ่งเป็น ๒ รูปแบบ ดังนี้

(๑) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้อธิบายข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นคำถามแบบเลือกตอบการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำ โดยการนำข้อมูลมารวบรวมแจกแจงในรูปของค่าสถิติอย่างง่าย เช่น การแจกแจงความถี่ (frequency distribution) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าร้อยละ (percentage) ของข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและคำถามอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แจกแจงรายละเอียดในรูปของตารางประกอบคำอธิบาย

(๒) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) เพื่อทดสอบสมมติฐานของการศึกษาโดยใช้ค่าสถิติ T-test กับตัวแปรอิสระที่แบ่งกลุ่มออกเป็น ๒ กลุ่ม และใช้ค่าสถิติ F-test กับตัวแปรอิสระที่แบ่งกลุ่มได้มากกว่า ๓ กลุ่ม กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ ๐.๐๕ ($p = 0.05$) หรือที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ ๙๕ แล้วสรุปแนวทางในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมที่เกิดจากความคิด/ความต้องการของราษฎรในชุมชน อันจะนำไปสู่ความสมดุลและเกิดความยั่งยืนตลอดต่อไป

๕. การสรุปผลและวิจารณ์ผลการศึกษาเพื่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการป่าของชุมชนในพื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียงต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทราบแนวทางการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และความต้องการส่งเสริมสนับสนุนหรือข้อเสนอแนะของชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต้นน้ำน้ำใส ตำบลน้ำหมัน อำเภอกำปูลา จังหวัดอุดรดิตถ์

๒. ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต้นน้ำน้ำใส ตำบลน้ำหมัน อำเภอกำปูลา จังหวัดอุดรดิตถ์

๓. ทราบสภาพทั่วไปของชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต้นน้ำน้ำใส ตำบลน้ำหมัน อำเภอกำปูลา จังหวัดอุดรดิตถ์

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

เชิงปริมาณ

มีข้อมูลพื้นฐานด้านสภาพทั่วไปของชุมชนที่อาศัยอยู่รายรอบพื้นที่ต้นน้ำน้ำใส ตำบลน้ำหมัน อำเภอกำปูลา จังหวัดอุดรดิตถ์

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

มีข้อมูลทางความคิด/แนวทางการพึงพิงทรัพยากรป่าไม้ซึ่งเกิดจากราษฎรหรือผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholder) ที่อาศัยอยู่รายรอบพื้นที่ต้นน้ำน้ำใส ตำบลน้ำหมัน อำเภอกำปูลา จังหวัดอุดรดิตถ์

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

-๑. สามารถนำปัจจัยที่มีผลต่อการอนุรักษ์หรือการพึ่งพิงทรัพยากรป่าไม้ มาปรับใช้โดยการบูรณาการองค์ความรู้ของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคประชาชน
-๒. สามารถเป็นแนวทางบริหารจัดการกลุ่มชุมชนหรือราษฎรที่อาศัยทำกินรายรอบในพื้นที่ต้นน้ำ อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนในอนาคตต่อไป
-๓. สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และประยุกต์รูปแบบเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ ในพื้นที่และพื้นที่อื่นๆใกล้เคียง

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

-ความยุ่งยากในการใช้เครื่องมือในการศึกษา เนื่องจากผู้ศึกษาไม่มีความเชี่ยวชาญในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ทางสถิติ (statistical package for social science: SPSS) จึงต้องใช้เวลาในการศึกษาการใช้โปรแกรม รวมถึงการสร้างแบบสอบถามต้องให้ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ของการมีส่วนร่วมให้มากที่สุด

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

-ราษฎรส่วนใหญ่ในหมู่บ้านประกอบอาชีพเกษตรกรรม และประกอบอาชีพด้านอื่นๆ ซึ่งออกไปทำงานตั้งแต่เช้าจนถึงเย็น จึงจะกลับเข้าบ้าน ช่วงเวลาการเก็บข้อมูลจึงเป็นช่วงเวลาเย็นถึงหัวค่ำ หรือต้องไปเก็บข้อมูลในวันที่มีการประชุมหมู่บ้าน

๙. ข้อเสนอแนะ

-๑. ส่งเสริมประชาสัมพันธ์สถานการณ์การอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำตามนโยบายของรัฐบาล โดยผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ เช่น ผู้นำชุมชน เสียงตามสายหรือวิทยุประจำหมู่บ้าน สื่อแผ่นพับ ใบปลิว สื่อโซเชียลมีเดีย เป็นต้น อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ชุมชนเกิดความรักหวงแหนพื้นที่ ป่าต้นน้ำของชุมชนตนเอง
-๒. สนับสนุนเจ้าหน้าที่เข้าไปในหมู่บ้าน เพื่อรับฟังความคิดเห็น ปัญหาอุปสรรค และร่วมประชุมวางแผนในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการติดตามประเมินผลในการดำเนินงาน เช่น การทำแนวกันไฟระหว่างพื้นที่ป่าอนุรักษ์กับพื้นที่หมู่บ้าน การจัดทำถังคนเฝ้าระวังไฟป่า เป็นต้น
-๓. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ควบคู่ไปกับกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการนำเอาแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙
-๔. ส่งเสริมการรวมกลุ่มสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ เช่น ควรส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนในพื้นที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.อส.) เพื่อร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำ การฝึกอบรมเยาวชนเพื่อปลูกสร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติ และการรณรงค์ให้ร่วมมือกันปลูกป่าเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอนาคตต่อไป

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

(๑) สัดส่วนของผลงาน %
(๒) สัดส่วนของผลงาน %
(๓) สัดส่วนของผลงาน %

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ผู้ขอประเมิน
(นางจิรนนท์ สุนทรสถิตย์)
วันที่ ๑๑ / มกราคม / ๒๕๖๗

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
(๑) -	-
(๒)	
(๓)	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) (นายสมชาติ เพ็ชรจันทร์)
(เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส ทำหน้าที่
(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการส่วนจัดการต้นน้ำ
วันที่ ๑๑ ม.ค. ๒๕๖๗
(ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)

(ลงชื่อ) (นายโกเมศ พุทธสอน)
(ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๑
วันที่ ๑๒ ม.ค. ๒๕๖๗
(ผู้อำนวยการกอง/สำนัก ขึ้นไป)

หมายเหตุ : ๑. คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป
อีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้
๒. การเสนอผลงานให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ หน้ากระดาษ A4

**แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

๑. เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เพื่อความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ
..... สังคม และสิ่งแวดล้อม

๒. หลักการและเหตุผล

..... สถานการณ์การบุกรุกทำลายป่าของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่อนุรักษ์ที่เป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำ
ลำธารที่สำคัญ ยังคงมีแนวโน้มของการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ตามอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร
ซึ่งราษฎรมีความต้องการใช้พื้นที่ในการเกษตรกรรมเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะราษฎรชาวไทยภูเขา จะปลูกพืช
เชิงเดี่ยว เช่น ข้าวโพด และยางพารา จึงทำให้มีการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าไปเป็นจำนวนมาก รวมทั้งการพัฒนา
เศรษฐกิจในระบบทุนนิยมที่มุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรโดยไม่มีความเหมาะสมและไม่ถูกต้อง
ตามหลักวิชาการ เพียงเพื่อตอบสนองการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความต้องการของมนุษย์ ซึ่งการสูญเสีย
พื้นที่ป่าอย่างต่อเนื่องดังกล่าว ทำให้ระบบนิเวศขาดสมดุล สูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และได้
ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย เช่น อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง ที่รุนแรงและบ่อยครั้งมากขึ้น หรือ
แม้กระทั่งผลกระทบวิกฤติการณ์โลกร้อน

..... ชุมชนเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทรัพยากรนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการใช้ประโยชน์จากป่า
หากชุมชนเป็นผู้สร้างกฎเกณฑ์ กติกา และระเบียบต่างๆ ขึ้นมาเองก็สามารถควบคุมการใช้ประโยชน์
จากทรัพยากรป่าไม้ในทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยไม่ส่งผลกระทบต่อกำลังผลิตป่าที่มีอยู่เดิมได้อย่างแน่นอน
เพราะชุมชนทราบเสมอว่าในปัจจุบันวิกฤติการณ์ของการขาดแคลนทรัพยากรนับวันทวีความรุนแรง ชุมชนจึงเริ่ม
หันมาวางแผนทรัพยากรป่าไม้เพราะป่าไม้เป็นแหล่งกำเนิดของปัจจัยพื้นฐานที่ไม่ต้องลงทุนสามารถนำมาใช้
ประโยชน์ได้เลย ทั้งยังเป็นแหล่งเศรษฐกิจ รายได้ อาชีพของราษฎรในชุมชนอีกด้วย ในการอนุรักษ์ทรัพยากร
ป่าไม้เพื่อให้มั่นคงและยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมนั้น สามารถกระทำควบคู่กับการใช้
ประโยชน์ได้นั้นต้องคำนึงถึงการคงอยู่ของชนิดพันธุ์ การใช้ในปริมาณที่เหมาะสม และไม่ส่งผลกระทบต่อ
ต่อต้นทุนเดิมหรือกำลังผลิตป่าเดิมอันเป็นปัจจัยพื้นฐานในกระบวนการผลิตของชุมชนท้องถิ่น

..... ดังนั้น เมื่อชุมชนปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ชุมชนร่วมกันสร้างเองและได้รับประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้
ที่ตนเองดูแลรักษา ทั้งสามารถสร้างงาน สร้างอาชีพให้กับชุมชนได้ ขณะเดียวกันทรัพยากรป่าไม้นั้นก็ยังคงความ
อุดมสมบูรณ์ดังเดิม อันจะเป็นสมบัติของส่วนรวมที่จะเป็นมรดกตกทอดไปยังรุ่นลูกรุ่นหลานต่อไป

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

..... การน้อมนำแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชม
หาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ และศาสตร์พระราชในการพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ มาเป็นแนวทางหลักในการ
ปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าไม้บนพื้นที่ต้นน้ำสูงชัน ควบคู่ไปกับการพัฒนา
คุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ให้สามารถอาศัยอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างเกื้อกูล สมดุล และยั่งยืน โดยให้คำนึงถึง
ความสอดคล้องเกื้อกูลระหว่างการพัฒนา และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ราษฎรที่
อาศัยอยู่ในป่าอนุรักษ์และรอบป่าอนุรักษ์มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงจะไม่บุกรุกทำลายป่า โดยดำเนินการควบคู่
กับการสร้างจิตสำนึก ความรู้ ความเข้าใจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ สร้างการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา

ทรัพยากรป่าไม้ ให้แก่เยาวชน และประชาชน การที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลป่าไม้จะส่งผลให้ป่าไม้ได้รับการดูแลให้ยั่งยืน ยังมีการขยายผลออกไปจนเป็นเครือข่ายความร่วมมือก็ยิ่งจะทำให้ป่าไม้ได้รับการดูแลอย่างยั่งยืนมากยิ่งขึ้น... ทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ และดำเนินการควบคู่ไปพร้อมกันกับการบังคับใช้กฎหมายอีกแนวทางหนึ่ง ต้องแบ่งพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ทำเกษตร ให้ชัดเจน

ดังนั้น การดำเนินกิจกรรมของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ต่างๆ (พื้นที่ป่าต้นน้ำ/พื้นที่สูงชัน) เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ อาหาร อาชีพ รายได้ ที่ยั่งยืนในอนาคตนั้น จะต้องคำนึงถึงลักษณะสำคัญ ๓ ประการ คือ ๑) การเชื่อมโยงแนวคิดและบทเรียนเพื่อการจัดการทรัพยากรโดยอาศัยองค์ความรู้ดั้งเดิมในการใช้ทรัพยากรผนวกกับความรู้หรือวิทยาการใหม่เกี่ยวกับการอนุรักษ์เชิงระบบที่ปรับใช้โดยเชื่อมโยงกับศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อท้องถิ่นนั้นๆ ๒) การเลือกรูปแบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการนำวิถีปฏิบัติแบบดั้งเดิมมาผสมผสานกับความรู้ใหม่ สร้างระเบียบกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติ คือ การดูแลทรัพยากรให้อุดมสมบูรณ์เพื่อเป็นปัจจัยพื้นฐานในการผลิต ๓) การถ่ายทอดและการสร้างเครือข่ายโดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นแหล่งเรียนรู้หรือศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาการด้านป่าไม้สู่อาชีพของชุมชนในท้องถิ่น เช่น การปลูกป่า ๓ อย่าง ได้ประโยชน์ ๔ อย่าง และการสร้างป่า สร้างรายได้ เป็นแนวทางการพัฒนาฟื้นฟูป่าไม้ เพื่อให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่า และมีรายได้เสริมจากการปลูกพืชโดยไม่ทำลายป่าไม้ โดยการปลูกป่าร่วมกับพืชเศรษฐกิจมีการปลูกไม้หลายระดับ หลายๆชนิด มีทั้งไม้เรือนยอดสูง ลดหลั่นกันลงมา จะทำให้ชาวบ้านมีรายได้แล้วยังทำให้มีป่าไม้เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ราษฎรหรือชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถเลี้ยงชีพพึ่งพาตนเองได้อย่างพอกิน พอใช้ สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

๒. สามารถฟื้นฟูสภาพป่าที่เสื่อมโทรมกลับมาเป็นป่าที่สมบูรณ์ได้ ลดปัญหาความขัดแย้งกับราษฎรในการใช้พื้นที่ป่าไม้

๓. สามารถจัดระเบียบการบริหารการใช้พื้นที่อย่างมีระบบ และใช้ประโยชน์ได้สูงสุด ลดการบุกรุกทำลายป่าได้อย่างมาก เจ้าหน้าที่สามารถควบคุมการใช้ที่ดินภายใต้การอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

คุณภาพชีวิตของราษฎรที่อาศัยในพื้นที่และรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ดีขึ้น พื้นที่ป่าไม้ได้รับการดูแลและบำรุงรักษาให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอด บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดความยั่งยืน

(ลงชื่อ)

(นางจิรนนท์ สุนทรสถิตย์)

วันที่ ๑๑ / มกราคม / ๒๕๖๗

ผู้ขอประเมิน